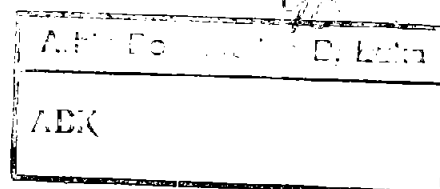

Osujećenje građnje mosta
preko rijeke Vrbasa, koji
spaja selo Krmine sa Kru-
pom na Vrbasu.

OVO JE BILLO 12. SEPTEMBRA 1941. god.
=====

Gajin Gojko sin Teše hroničar,

I Z J A V I

Tek što su naše snage izvršile akciju napada na neprija-
teljsku posadu u Subotici i tamo razrušili vođovođ, između ~~XXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXX~~ 10. i 11. septembra i povukli smo se u šumu Straž-
benicu koja se ~~je razlila~~ u selu Šljivu, dobili smo jedno pi-
sma koje je donio jedan kurir iz ođređa Čemernice. Pismo je pisao
Mažar Drago, a njegova je sađržina bila: Da su snage ođređa u
Čemernici uništile most koji je slušio neprijatelju da može pre-
ći iz Krupe na Vrbasu u selo Krmije i tamo da pljačkaju mirno
stanovništvo. Neptijatelj je pristupio organizovanu seljaka
sela Krupe da se u šumi Manjači usijeđe građja za novi most, koji
bi se nanovo postavio na mjestu gđe je bio stari uništen most.
Mažar Drago, pređlaže u pismu da se osujeđi građnja mosti, na
način koji je momentalno najzgođniji. Ođ kurira smo doznali da je
ćuo u selu Kropi da je već građja za most usijeđena u planini
Manjači i da će sjutra biti pristupito da se ista izveze na lice
mjestu gđe se ima pođići most. Ovo pismo dobiđ smo 11. septembra
uveče oko 21 ćas i poslije sporazuma između Brankovića Milana
komandanta ođređa, Muhameđa kazaza politkoma ođređa i mene (ja
sam bio zamjenik politkoma ođređa), koji smo bili na okupu i svi
smo bili na akciji u selu Subotici na rušenju vođovođa, rešeno
je bilo da se ođmah izvrši priprema i ~~xxx~~ da svi krenemo u poćno-
žje Manjače u zaseok Racune da bi izvršita bila akcija osujećenja
građnje mosta. Ovo je saopštito i borcima koji su se pripremili
na ovaj put i pokret je izvršen onmah nakon saopštenja.

Krenili smo iz Šljivna, izišli iz šume Stražbenice, prošli kraj šljivanske škole, uputili se sredinom dobrnjskog polja i stigli u zaseok Busije, odakle smo krenuli se podnožjem Manjače i u samo svanuće stigli smo u zaseok Racune, selo Krupa. Pošto je put bio naporan po noći a preveliki smo preko 20 kilometara, to smo na Racunama odmarali se oko jedan sat vremena. Ovde smo doznali potanko sve o sudbini mosta, o neprijatelju koji je organizovao da se podigne novi most, o Marku Pejiću koji se ulizuje kod žandarma i koji je se primio organizacije da usječe građju za most i da podigne sam most. Doznali smo da je toga jutro vrlo rano otišlo preko šezdeset volovskih zaprega koje je uz prijetnju sa žandarmima, mobilisao Pejić Marko. Ove zaprege trebale su prije pola dana da krenu iz Manjače i da na vlaci u zapregnu duge preko trideset metara tregere koje su ranije sjekli seljaci.

Pošto smo se u jednoj kući odmorili na Racunama, krenili smo tamo kuća trebaju da prođu tregeri sa zapregama koje će pratiti seljaci. Tamo smo zašli u šumu i sjeli da se odmorimo, i čuli smo izdaleka galamu koja je dopirala do nas, iz koje se je moglo razumjeti, da se teraju volovske zaprege koje su natovarene velikim teretom. Ove zaprege stigle su do mjesta gdje smo se odmarali, i na našu naređbu bili su se zaustavili. Milan Branković koji je ovde poznavao po imenice svakoga seljaka, zapitao ih je zašto su išli da voze ovu građju, kada znaju da ovo direktno služi neprijatelju da bi na onu stranu Vrbasa mogao da ubija i pljačka sela koja je ranije pljačkao kada je bio most u ispravnosti. Svi su seljaci rekli da je svemu tome kriv Pejić Marko koji je organizovao sječu izvlačenje građje i pogođio se sa neprijateljem da će podignuti novi most. Oni su rekli da im je pripremio Pejić Marko, da će svakoga tužiti ustašama koji nebi hteo da posluša njegovu naređbu, da radi na podizanju mosta.

Svu krivicu seljaci su svalili na Pejića Marka, koji je kako se viđi iz njihovih izlaganje glavni postrekač kod neprijatelja, da će pod njegovom kontrolom biti podignut novi most. Seljaci su rekli i to da se Pejić Marko nalazi i u ovoj akciji za izvoz građe iz šume i da ide sa poslednjom volovskom zapregom.

Naređjeno je bilo svima koliko je ih bilo što su pratili ovu zapregu da se sakupe na jedno mjesto i bili su upoznati sa tim da smo došli da osujetimo građu mosta i objasnito im je zašta. Poslije toga naređjeno je svima da uzmu svoje sjekire te pošto ispregnu volove ispod zaprege stanu pored vlake u ostojanju na metar-dva i da vlak u isjeku na komadiće. Seljaci su to ječva dočekali i sa vriskom, sa ostrim sjekirama isjekli vlak u i uputili se sa svojim volovima svojim kućama. Uz ovu vlak u - tregar, bilo je preko deset pa i petnaest seljaka koji su zapregli oko ~~deset~~ deset do petnaest pari svojih volova da bi mogli po zemlji vući ova ko ~~ovu~~ i tešku vlak u.

Osim ove vlake bilo je još sedam osam tregara koji su u manjim ili većim razmacima se teško kretale kroze šumu, pa kada bi naišli na nas svi su jednako ponavljali isto, optužujući za sve ovo Pejića Marka. Sa svima vlakama dogodilo se je isto kao i se prvom, t.j. bila je sasječena od sjekira seljaka koji su je pratili.

Poslednju vlak u pratio je Pejić Marko sa seljacima koji su išli uz vlak u, a koji se nije nadao da bi se moglo ovo zbiti. I ova poslednja vlaka bila je uništena sječom na komadiće a Pejić Marko uhapšen. Pred samim Pejićem Markom bilo je saslušano nekoliko seljaka koji su potvrdili njegovu krivicu za pokušaj čizanja novog mosta, a i sam je Marko priznao svoju krivicu. Radi toga, Pejić Marko, bio je ~~bio~~ suđen po kratkom postupku na smrt ~~streljanjem~~ te je odmah u šumi i izvršena presuda.

Sa ovom našom akcijom, akcijom Marjačkog odreda, bio je

potpuno osuđen da se izgradi most koji je bio potreban
neprijatelju za pljačku i ubistva mirnog stanovništva u selu
Krminama i u drugim selima na onj stranu rijeke Vrbasa.

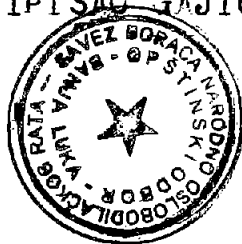
BANJALUKA

25. januara 1963. godine

(Gajić Gojko)

Gojko Gajić

DA JE PREDNJU IZJAVU DAO I SVOJERUČNO
JE POTPISAO GAJIĆ GOJKO,

T V R D I:

Paula Jese